

Høst-2020 - Løshund komitéen

Oppsummering høringer jaktprøvere regler løshund - Nordisk samarbeid. Høringsrunde nr 2.

Her følger en rask oppsummering på innspillene som er kommet fra områdeklubbene. 9 klubber har kommet med innspill. I tillegg viser Buskerud EHK til sitt/felles innspill ved første høringsrunde. Hallingdal og Valdres EHK har gått gjennom høringen men har ingen store innvendinger. De har tillit til prosessen og håper på et regelverk som er så likt som mulig i alle 3 landene.

Moment 1: Søk

Her er det først om fremst poenggivning for uttak på første søksturen som bør drøftes. Med dagens ordning så kan det slå litt skjevt ut, og enkelte hunder kan få bedre betalt for en uttakstur enn snittet av flere tilsvarende turer vil være. Sverige vil gi slipp på sin «K» som gav 5 poeng uten koeffisient, men de syns fortsatt at Norge belønner hunder for mye ved uttak første turen da de mener at søket ikke er prøvd tilstrekkelig. Finland er vel også av den oppfatning av at spesielt Norges 9 poeng er for høyt. Alle landene er enige at alle 4 kriteriene som skal ligge til grunn skal vektlegges likt, og at teksten til dette må forsterkes i innledningen til momentet. Norge har vært klare på at det uansett må være et minimumspoeng ved uttak første søkstur, slik at gode hunder ikke straffes for hardt dersom elgen tilfeldigvis står for nærme.

På utkastet til nytt M1 med tabell, har uttak på første søkstur egen kolonne til høyre for de vanlige søksturene. Tanken rundt dette er at hunden, dersom den har uttak på første søksturen skal få tilnærmet samme poenggivning som om dette hadde vært snitt av søksturene.

Finland ønsker en tilføyelse i teksten om at hunden skal ha mulighet til å ha et uforstyrret søk i 60(eller 90) minutter. (unntak av farlige situasjoner) Dette betyr ikke nødvendigvis at PG må sitte stille, men at hunden i stor grad styrer sine søk. Om hunden må hentes innen denne tiden, så skal dette kommenteres i protokollen og gi utslag i poenggivningen.

Sverige ønsker å fortsatt ha en poengtabell der hunden får trekk i poenggivningen ved alt for lange søk.

Sverige og Finland har, og vil fortsatt ha, en regel om at avvikende søksturer ikke skal være med i grunnlaget. Avvikende søkstur må defineres (se rød tekst i utkastet til M1)

Spørsmål M1:

a) Bør Norge være bestemte på å beholde maks 9 poeng ved uttak første søkstur, eller kan vi akseptere en poengskala ved uttak første søkstur på 4-8 poeng?

Jotunfjell Fjordane:	Norge bør beholde sin 9 poeng. Det er feil å straffe en hund som gjør en utmerket prestasjon.
Vest-Ager:	Bør beholde dagens regelverk.
Aust-Agder:	Ja, kan akseptere 4-8 poeng. Men mener dagens 9-poenger er riktigere enn for eksempel dagens 6 poeng. Med dagens 9 poeng må hunden vise at den har søk.
Osloområdet:	Ok som i dag med 9 poeng, men kan gå ned til 5 poeng
Ved foreslått tabell straffes hunden for mye når den gjør et effektivt og raskt søksarbeid.
Troms:	Helst beholde dagens regler men viktig å få like regler i Norden.
Vestfold:	4-8 poeng kan aksepteres

Hedmark:	Ønsker å beholde 9 poeng ved uttak første tur. Gode hunder, som faktisk viser bra søk blir for hardt straffet.
Østerdalen:	Ønsker å beholde 9 poeng for så godt søk som dette krever.

b) Bør Norge innføre samme regel som Finland og kanskje Sverige om at hunden skal jobbe uforstyrret i 60 eller 90 minutter i søk?

Jotunfjell Fjordane:	Nei, det må være lov for PG å flytte seg etter at hunden har avsøkt et område. Skal være et samarbeid med fører også.
Aust-Agder:	Ja, dersom det blir godt beskrevet, men maks 60 minutt
Troms:	Ja, men må beskrives og ses i sammenheng men neste spørsmål.
Vestfold:	Nei
Hedmark:	Støtter forslaget og intensjonen med å teste frie/tørre søk.
Østerdalen:	Nei

c) Skal Norge innføre regel om poengtap dersom søksturene er for lange?

Jotunfjell Fjordane:	Ja, om turene er alt for lange og hunden ikke tar kontakt med PG.
Vest-Ager:	Nei.
Aust-Agder:	Nei.
Troms:	Usikre her, men feil å gi poengtap om hunden har vært etter elg og vi ikke kan dokumentere det.
Vestfold:	Ja
Hedmark:	Avvikende sølsturer, søk hvor PG ikke konstanterer uttak blir ofte med i snittbergningen. Ved å innføre poengtap blir bedømmelsen mer lik i momentet.
Østerdalen:	Nei

d) Er det greit at Norge også innfører regel om at avvikende søksturer ikke skal være med i grunnlaget? Forutsetter en definisjon av avvikende søkstur.

Vest-Ager:	Ja, ok.
Aust-Agder:	Ja, om definisjonen er bra.
Troms:	Ja, ok
Nord-Trøndelag:	Uenig i teksten angående avvikende søksturer. Denne vil føre til for stort tolkingsrom for dommer/ for mye skjønn, og kan også skape rom for uenighet mellom dommer og Hundefører. NTEHK er for øvrig i hovedsak enig i de andre endringsforslagene i regelverket.
Hedmark:	Ja, enig.
Østerdalen:	Nei

Moment 2: Evne til å finne elg

Dette er et vanskelig moment, men alle land er også her enige om at alle kriteriene må tas med i vurderingen. Sverige mener at Norge/Finland, også her, gir for mange 10 poenger, altså at det er litt for lett å få 10 poeng. Sverige har vært inne på tanken om å ha en maks poengsum i momentet dersom det er uttak på første søkstur, men det ser vel ut til at dette faller mot argumenter som at vi jo ønsker hunder som finner elgen raskt og effektivt.

Det har derfor kommet opp en tanke om å lage en tilsvarende ordning med 2 poengkolonner slik som i forslaget til M1. På vedlegget følger det foreløpige utkastet til en slik poengtabell for M2.

Spørsmål M2:

a) Kan en slik tabell være veien å gå slik at det blir lettere for dommer og poeng sette?

Jotunfjell Fjordane:	Ja, dette kan også gi likere bedømmelse.
Vest-Ager:	Ja, ok
Aust-Agder:	Ja, ok
Osloområdet:	Støtter forslaget
Troms:	Ja, ok
Vestfold:	Ja, ok
Hedmark:	Ja, men trenger kompetanseheving hos dommerne også
Østerdalen:	Ja, ok

b) Er innholdet i tabellen fornuftig?

Jotunfjell Fjordane:	Tabellen ser fornuftig ut.
Vest-Ager:	Ja ok.
Aust-Agder:	Ja, ok tabell
Osloområdet:	Støtter forslaget
Troms:	Ser ok ut.
Vestfold:	Ja,ok
Østerdalen:	Ja, ok

M3: Evne til å stille elg i Uttaket

Både Sverige og Finland har praktisert begrepet uttaksområde som en radius på 200 meter mens Norge har 100 meter.

I dommerkompendiet for Norge så står det «Så lenge det defineres som fast standlos, så aksepteres det at losen sakte siger litt i naturlig forflytning, beite mm.»

Her er det noe forskjellig praksis, og det er enighet om at det må være mulig å definere dette ved noe mer forklarende tekst i momentet. Se vedlagt utkast tabell i M3.

Det er også ganske stor enighet om at poenggivende lostid i uttaket stopper dersom hunden oppsøker prøvegruppa og gir seg til der. Eventuell ny los på samme dyr på samme plass gir kun poeng til M7 Lostid.

Spørsmål M3:

a) Er det greit å «utvide definisjonen av uttaksområdet» fra 100 til 200 meter?

Jotunfjell Fjordane:	Ja det er fornuftig og også helt naturlig forflytning.
Vest-Ager:	Ja, ok.
Aust-Agder:	Ja, ok
Osloområdet:	Ja, ok
Troms:	Ja, ok
Vestfold:	Ja, ok
Hedmark:	Ja, ok
Østerdalen:	Ja, ok

b) Kan en akseptere en nedtrappingstabell for forflytning i uttaket slik som i utkastet vedlagt?

Jotunfjell Fjordane:	Nedtrappingstabellen ser helt ok ut.
Vest-Ager:	Ok tabell
Aust-Agder:	Ja, bra tabell.
Osloområdet:	Støtter forslaget
Troms:	Kan støttes
Vestfold:	Ja, ok
Hedmark:	Ja, ok

Østerdalen: Nei, vi bør beholde dagens tabell. M3 er vårt viktigste moment og det må bevares slik det er for å styrke våre hunders stillende egenskaper.

M4: Losarbeidets kvalitet (noe av dette kommer også opp i M6)

Finland har hittil definert det som støkking selv om elg reiser av seg selv, men dette er under vurdering der nå.

Sverige ønsker ikke krav om Elgarbeid i minutter slik vi har for å oppnå de forskjellige poeng. Både Finland og Sverige ønsker taus hund etter støkking for å kunne telle et gjentak etterpå. Men det kan være en aksept for å tillate en forflytning i ganglos ved første støkking, siden vi skal støkke forsiktig, men det forutsettes likevel at elgen forflytter seg på grunn av elgkontakt fra PG. (se M6) Om uttaksområdet endres til radius 200 meter, så kan kanskje losområdet defineres til radius 200 meter med tanke på regelen om blinking?

Spørsmål M4:

a) Skal vi endre definisjonen av «Losområdet» til 200 meter med tanke på regelen om blinking?

Jotunfjell Fjordane:	Det er naturlig å endre til 200 meter her også.
Vest-Agder:	Ja, ok.
Aust-Agder:	Ja, 200 meter bør være gjennomgående for å unngå forvirring.
Osloområdet:	Støtter forslaget
Troms:	Ja, ok
Vestfold:	Nei. Over 100 meter er det blinking
Hedmark:	Ja, greit med en gjennomgående grense
Østerdalen:	Ja, ok

b) Andre kommentarer til momentet?

Jotunfjell Fjordane:	Støtter forslag om taus hund for at det skal telle som gjentak.
Osloområdet:	Støtter forslaget
Hedmark:	Det bør være nok med 2 elgkontakter/støkkinger
Østerdalen:	Det bør være nok med 2 elgkontakter/støkkinger

M5: Påhengelighet

Det er ganske stor enighet om at påhengelighet skal poengsettes ut fra den beste dyregruppa. Også Finland vil endre dette slik. Det vurderes om det skal være krav til 4 eller 5 km for å få 10 poeng, men flere alternativer er luftet. Det vurderes at en enkel påhengelighet mellom støkking og gjentak på for eksempel 3 km også bør holde til 10 poeng.

Det kan være flere alternative prinsipper for å poengsette M5, men det er 3 aktuelle prinsipper som er drøftet: (gjelder da for å få 10 poeng)

- a) Samlet påhengelig på en dyregruppe for eksempel 5 km(som nå)
- b) Samlet påhengelighet på en dyregruppe for eksempel 5 km, ELLER en enkelt påhengelighet med gjentak på for eksempel 3 km.
- c) Samlet påhengelighet på en dyregruppe på for eksempel 5 km (Sverige vurderer 4 km), hvorav en enkel forflytning på 1,5 km
- c2) Påhengelighet på en dyregruppe uten gjentak på 4 km, ELLER samlet påhengelighet på 4 km hvorav en enkel forflytning på 1,5 km

Spørsmål M5:

a) Hvilke prinsipper bør vi legge oss på?

Jotunfjell Fjordane:	Støtter forslag b, 3 km er nok når det er mye små jaktområder.
Vest-Ager:	a, beholde dagens regelverk.
Aust-Agder:	Alternativ b er lett å forholde seg til. Alt C og C2 er også aktuelle
Osloområdet:	Senke kravet til 3 km og nedtrapping til 500 meter. Rovdyr mm.
Troms:	Alternativ b er fornuftig og støttes.
Vestfold:	Alle alternativer er ok
Hedmark:	a, beholde dagens regelverk
Østerdalen:	Ok med alt a og b, men ikke c og c2

M6: Evne til å stille støkt elg

I dette momentet er alle landene svært like. Det er en liten forskjell på hva som skal legges til grunn for å få 9 poeng, men i prinsippet så er dette minimale forskjeller.

En av de største forskjeller i prøvereglene er om vi skal kreve at det er prøvegruppen, eller med sikkerhet andre som må støkke elgen for at det i neste omgang skal regnes som gjentak. I Finland så bedømmes det her kun hundens evne til å stille «flyvende älg», uavhengig om den er støkt eller bare forflytter seg av fri vilje. Finland vurderer å endre dette. I Norge og Sverige må elgen være støkt av Prøvegruppen eller med sikkerhet andre årsaker. En elg som er støkt vil oppføre seg annerledes enn en elg som selv bestemmer når den skal stå og når den skal gå.

Ved første høringsrunde i Norge var det delte oppfatninger om dette med hvem som kan støkke.

Det kan også bli aksept for at det kan regnes som en forflytning og dermed nytt gjentak dersom elgen flytter seg i ganglos etter støkking, men kun ved første støkking. Bakgrunn for dette er at reglene jo skal være så lik ordinær jakt som mulig, og at vi skal foreta en svært forsiktig støkking første gang.

Spørsmål M6:

a) Skal vi fortsatt sette krav til at elgen må være støkt av PG eller med sikkerhet andre årsaker?

Jotunfjell Fjordane:	Ja, elgen må være støkt.
Vest-Ager:	Nei, støkking er støkking selv om forflytter seg
Aust-Agder:	Bør drøftes nærmere. Det er forskjell på elg som er støkt og ikke.
Osloområdet:	Støtter forslaget
Troms:	Ja, elgen må være støkt
Vestfold:	Nei, trenger ikke være støkt
Hedmark:	Ja, elgen må være støkt av PG eller med sikkerhet andre årsaker.
Østerdalen:	Ja, elgen må være støkt av PG eller med sikkerhet andre årsaker.

b) Kan vi akseptere at hunden loser i ganglos ved første støkking/forflytning, men må være taus etter de neste støkkingene?

Jotunfjell Fjordane:	Dette er et fornuftig forslag.
Vest-Ager:	Ja, dette kan aksepteres
Aust-Agder:	Ja, dette er ok.
Osloområdet:	Støtter forslaget
Troms:	Ja, støtter dette
Vestfold:	Ja, ok
Hedmark:	OK, men 2. og 3. støkking bør resultere i lenger forflytning.
Østerdalen:	Ja, ok.

M7 Lostid

Finland har luftet tanken om at kravet til lostider bør heves noe, slik at for eksempel 10 poeng krever 240 minutter los. Norge og Sverige har hittil sagt at 200 minutter holder. Vi har jo også begrensninger

mht ganglos, altså ikke mer ganglos enn fast los. Det har ikke Finland hatt, men de vil innføre dette nå.

Spørsmål M7:

a) Kommentarer til dette momentet?

Jotunfjell Fjordane:	200 min er nok for 10 poeng. Hunden skal være med hjem også.
Aust-Agder:	Bør være som nå. 200 min=10 poeng
Osloområdet:	Støtter forslaget (som nå)
Troms:	Beholde som nå.
Vestfold:	Beholde 200 min for 10 poeng
Østerdalen:	Uengig med Finland, 200 min er nok.

M9 Bruken av målet

Svenskene har spilt inn at de kunne tenke seg å senke kravet for 10 poeng til 70-75 boff med jevn los uten opphold. Finland og Norge tenker at dette er en vinkling mot en spesielt rase, men at det uansett vil være målets tetthet og dekning som er viktigst.

Det er også noen uklarheter om hvordan lostakten skal vurderes dersom det er en hissig elg som jager på hunden eller at hunden loser på flere dyr.

Spørsmål M9:

a) Bør vi ha inn en forklaring vedrørende telling av lostakt når elgen er hissig eller det er flere losdyr?

Jotunfjell Fjordane:	Støtter det som fremkommer i forslaget.
Vest-Ager:	Nei
Aust-Agder:	Ok, om definisjonen er god, ellers må dommers skjønn telle.
Troms:	Ja, naturlig at hissige elger vil gå ut over bruken av målet.
Vestfold:	Nei, dommer må vurdere og bruke skjønn.
Hedmark:	Det viktigste her er jevn lostakt og at dommer gjør en gjennomsnittlig vurdering i løpet av hele elgarbeidet.
Østerdalen:	Ja, ok

b) Andre kommentarer til dette momentet?

Osloområdet:	Ønsker 2 tabeller, en for Jämthund slik at opprinnelig mål ikke avles bort. Jämt: 60-70 poeng jevnt uten opphold= 10 poeng
Østerdalen:	70 boff/min bør holde til 10 poeng, men uten opphold

M10 Lydighet og samarbeid

Dette er vel det momentet der det tilsynelatende er størst avstand mellom Finland/Norge og Sverige. Sverige mener våre regler kun fokuserer på lydighet, og de ønsker seg større vektlegging på samarbeid, og spesielt at hunden på eget initiativ kommer tilbake til PG etter å ha hengt på elg. Norge/Finland mener det ligger mye samarbeid med hunden gjennom hele dagen, men ser at det kan være nødvendig å styrke teksten i poengskjemaet litt.

Norge og Finland har nesten likt regelverk her, eneste forskjellen er at Finland kan gi hunden 2 poeng for retur etter påhengelighet innenfor prøvetiden, mens Norge først gir poeng for dette etter at tilgjengelig arbeidstid er ute. (innen 1 time)

På vedlagt utkast ligger et forslag som der vi kan gi 2 poeng på retur, men at det forutsettes en viss lengde på påhengeligheten.

Spørsmål M10:

a) Kommentarer til dette momentet?

Jotunfjell Fjordane:	Forslag tabell er ok.
Aust-Agder:	Ok med 2 poeng for retur under elgarbeidet om påheng er langt nok.
Osloområdet:	Støtter forslaget
Troms:	Positivt at hunder som kan kalles inn under elgarbeidet også kan få ekstra poeng om de kommer tilbake innenfor prøvetiden. Hunder som har innkalling og samarbeide må premieres.
Vestfold:	Ok med 2 poeng på retur under elgarbeidet.
Østerdalen:	Støtter forslaget.

Prøvetider og Vekttall

Det er foreløpig ikke jobbet mye med hverken prøvetider eller vekttall.

Finland har hatt 6 timer søkstid men vil ned på 5 timer slik som Norge.

Finland har et ønske om å flytte 0,5 koeff. fra M3 eller M4 til M7.

Sverige vurderer å tillate kun 60 minutt elgarbeid etter mørkets frembrudd.

Krav utover poeng

I Norge/Finland er det kun poeng som avgjør premiegrad. Sverige har (og vil antakelig fortsatt ha) varierende krav om sammenhengende lostid, elgkontakt og sikre sportegn.

Generelle spørsmål?

a) Har dere kommentarer til vekttall, prøvetider, tilleggskrav eller andre ting?

Aust-Agder:	I mange områder er det ødeleggende å få los på Hjort. Derfor bør Elg og Hjort IKKE likestilles, eller at «elgarbeid» på hjort kan brukes i enkelte moment om det kommer hunden til gode. Det bør også være tilstrekkelig med 2 elgkontakter og 2 gjentak for 10 poeng i M4 og M6. Også ut fra dyreetiske hensyn.
Vestfold:	Det må tas inn i selve reglene hva som gjelder ETTER kobling av hund ved naturlig hinder. Arbeidstid mm. Det burde være tilstrekkelig med 2 elgkontakter/støkkinger og 2 gjentak for 10 poeng i M4 og M6
Østerdalen:	Vekttall må ikke reduseres på M3 og M4, heller øke M3. Kravet til å stille elg i uttaket må ikke reduseres. Østerdalen EHK mener generelt at dagens regler er bra, og vil ha minst mulig endring.

Høringsfrist mm.

Tidsplanen for videre arbeid med jaktprøvereglene er som følger:

RS 2021:	Endelig vedtak nye jaktprøveregler. Låses for 5 år som Fi/Sv.
Julen 2020:	Forbundsstyret lager innstilling til RS
1/12-2020:	Løshund komiteen sender sin innstilling Norsk versjon til FS
15/11-2020:	NÄU gjennomgår innstillingene og syr sammen forslaget.
Før 15/11-20:	Dialog fagkomiteer mellom alle land, innstilling til NÄU.
25/9-2020:	Høringsfrist høringsrunde 2 Norge
10/8-2020:	Utsending av høring 2 Norge.